

Og i samme Rækkefølge sænkede de ned i Graven.

Graverne fik som sædvanlig voldsomt travlt med at kaste Graven til.

Saa gik man igen ind i Gaarden.

Enken og Børnene stod efter ude ved Graven.

Torkel stod midt imellem Helga og Turid.

De skælvede af tung Sorg. Den bitre Smerte sønderskar som en Sav deres Hjerter.

Saa var Jordefærden til Ende.

Halldor var nu ved sin fulde Samling. Han gik ud til Tunet for at se efter sin Hest. Torkel traf paa ham og sagde, da han gik forbi:

»Du husker nok vor Aftale.«

»Ja, jeg skal nok huske den,« sagde Halldor, sænkede Hovedet og gik sin Vej.

Torkel saa ud over Tunet. Hans Heste vare rolige. Saa gik han ind.

Men Halldor skulde rammes af den ene Ulykke efter den anden den Dag.

Da man havde drukket Kaffe og Chokolade, stod en hel Del Bønder fra Bygden inde i Storstuen paa Stape og snakkede sammen om dette og hint. Torkel var derinde. Han bød Smaasnapse rundt. Husmændene stod i en Krog. Torstøn tog Del i Samtalen med andre. Han var oprømt og munter. Halldor sagde ingen Ting.

»Det er en sær Snak, der gaar her i Bygden,« sagde Præsten, »om hvem der er druknet først, Jon eller Bjarne. Det er rigtig slemt. Og hvad der er værst, det er dette, at Torstøn og Halldor skal være Ophavsmænd til begge Rygter. Ved I ikke, hvem der har sat den Snak i Omløb?«

»Mon der skulde kunne være to Meningen om, hvem af dem der er druknet først?« svarede Torkel rask og fæstede Blikket paa Præsten.

»Det lader til. I disse Dage gaar det som en Løbeild fra Mund til Mund, at Jon er druknet først, — det vil ikke rigtig rime sig med det, som Torstøn og Halldor fortalte Helga og mig Dagen efter Jons og Bjarnes Død.«

»Der kan nok alligevel ikke være to Meningen om, at Jon er druknet først,« sagde Torkel rolig; »men her er de Folk, som var med ham og Bjarne, de kan bedst forlælle, hvordan det hele gik til.«

»Det var Jon, som druknede først,« sagde Torstøn, »det var sikkert — ham, som Masten faldt ned paa og saarede i Hovedet, eller hvad siger du, Halldor?«

»Jo, de — det var — Jon,« fremstammede Halldor bleg som et Lig og vendte og drejede i et væk sin Hue mellem Hænderne.

»Det er underligt; den Gang I talte med os, sagde du, Torstøn, og det sagde I for Resten begge, at det havde været Bjarne.«

»Har det været Tilfældet, hvad jeg tvivler om, har det været en Hukommelsesfejl eller en Talefejl,« svarede Torstøn i den ligeegyldigste Tone af Verden; »jeg har maaske ikke kunnet mindes det saa nøje den Gang, men jeg er ikke bange for at staa ved mit Udsagn, hvor som helst det skal være, eller hvad siger du, Halldor?«

Men Halldor havde listet sig ud af Stuen. Han kunde ikke taale at høre mere denne Gang.

»Er du heller ikke bange for at sværge derpaa, om saa skal være?« spurgte Præsten hidsig.

»Det tror jeg ikke, jeg er bange for,« svarede Torstøn grinende, men skelede imens op mod Loftet og saa hen til Torkel. Saa tog han sin Hat og gik ud.

Halldor red alene hjem. Han var tungsindig og mod i Hu. Han var ikke vis paa, at Tegnet i Kirken var uomtvisteligt. Han var endnu i samme Uvished. Han havde ikke Mod til at lyve — al den Stund der var baade timelig og evig Risiko derved, men han havde heller ikke moralsk Kraft til at nægte at opfylde Torkels Begæring. Derinde i Stuen — derinde vare Tærningerne blevne kastede —, og Torkel havde vundet, men han havde tabt. »Naa ja, der er saa ikke andet for, end at lade Lykken raade og at mande sig op; det kan ikke nytte at klage og jamre sig,« tænkte Halldor og rettede sig, da han steg af hjemme ved sin Bolig. Han lod Hesten gaa, spiste sin Mad med al ønskelig Appetit og lagde sig til at sove.

(Sluttet.)

Anmærkninger.

¹⁾ Skolen paa Mødruvellir i Øfjorden paa Island er en Realskole.

²⁾ Faarene paa »Avretterne« d. v. s. Fjeldgræsengangene samles og føres hjem i Midten eller Slutningen af September. Jfr. Fortidsminder og Nutidshjem paa Island. Side 46 ff.

³⁾ Paa dansk: »Tænk paa Enden, inden du begynder paa noget.«

⁴⁾ Paa dansk: »Ret ligesom et Blomster.« Saaledes begynder den skønne Ligsalme af den bekendte Salmesiger Hallgrímur Pjetursson (1614—1674). Den findes som Tillæg til den 38. Udgave af hans Passionssalmer (Fimmtu Passiúsálmur. Reykjavík 1890).

Hymne.

De store Lysets Aander gaa med Dæmring over Lande, med Blæst fra friske Tankers Blaa mod Dogmers døde Vande. Det straal'er højt af Haab og Harm i Aandens Østerlide — og Gryet spreder dejligt Skær om hver, der faldt i Lysets Hær med blodigt Saar i Side.

Der for saa mangen ensom Mand sin egen sære Færden — med Sjæl, der slog som Baal og Brand omkring den vide Verden, saa Dagning randt for skjulte Dyb, trods tusindaa'rigt Mørke. Man mødte frem med Hadets Slud at slukke slige Aander ud, men gav kun Flammen Styrke.

Mens deres Liv i sluttet Sum sig ud i Fortid fjerner, de ses i Sagnets Himmelrum som store Morgenstjerner; mens deres Fjender inderst ind i evig Glemsel glide, de selv i Himlens Stilhed staar og skinner gennem tusind Aar i Aandens Østerlide.

Pris være Styrken, de har spændt mod Livets Løgn og Jammer! De Sandheds Helligaand har tændt som skære Pinseflammer; den skinner foran Vej og Værk i ædel Strid og Stræben og døber Tanken i sit Baal, saa større Tidens Tungemaal kan dæmre os paa Læben.

Vor Gud skal være rank og stor — han sidder bøjet, bundet, med døde Slægters blinde Ord om alt sit Væsen spundet. Vi trænger til en Sommersang, hvor Tonen glittr'er gylden. Vi folde vil vort Væsen ud mod Livets frie, friske Gud, saa Skønhed soner Skylden.

Thøger Larsen.

Billeder fra Pampas-Sletten.

Af Edmondo De Amicis.

Fra Italiensk ved Helene Howitz.

Vognen rullede hastigt frem over Grønsværet, mellem Buskene. Hvert Øjeblik gjorde den en Drejning efter vort For-godtbefindende og beskrev en stor Bue, uden Stød og uden Støj som en Baad paa Vandet. Paa denne vældige Slette, der ligner en Eksercer-plads planeret til Millioner af Soldater, fandtes der ikke en Grøft, ikke en Hæk, ikke en Sten. Slettens friske Vind havde fejlet Himlen ren; man kunde se alt klart i lang Afstand ligesom paa Havet. Vi saa Strudsene i det fjerne og Flokke af Hjorte, som betragtede os og forsvandt.

Ejeren af *estancia*'en, som omfattede mere end seks Hundrede Tusinde Kvadrat Miglier og var befolket med mere end hundrede Tusinde Dyr, Faar, Køer og Heste, havde Dagen forud befalet, at en stor Del af hans Folk, som vare spredt over

den uhyre Ejendom, skulde samles. Og allerede saa man fra alle Sider store Hjorder komme frem over den uhyre Slette, som om de spirede op af Jorden; det myldrede i det fjerne paa den udstrakte Flade, og mægtige, rødlige Pletter dækkede lange Strækninger af Horisonten som efteraarsfarvede Skove, der vare voksende op af Jorden ved et Trylleslag, og som nu langsomt bevægede sig fremad, bredende sig, isprængte med enkelte sorte Pletter: Gaukoerne til Hest. Og bag de Hjorder som allerede nærmede sig, kom andre Hjorder til Syne, langt borte, utydelige som Skyer i Horisonten. Hele denne store Slette, der for lidt siden laa ensom og stille ligesom død, var blevet levende og syntes at bevæge sig.

Det varede ikke længe, før vi vare omringede af disse Skarer.

Og nu saa vi et Skue og følte en Glæde, som i Skønhed og Intensitet var helt ny for en Europæer.

Hestene gik i Skridt snart til én Side, snart til en anden, og Vognen rullede frem gennem Hjorden, brød denne levende Bølge, svømmede over dette varme, bølgende Hav af Hoveder og Dyrekroppe, som aabnede sig for os og derpaa atter slog sammen bag os, efterladende Indtrykket af utallige hvide og sorte Pletter, uendelige Afskygninger af Skindets Farve, Myriader af store forbavsede Øjne. Og næppe vare vi ude af den ene Hjord, før vi kom ind i, svømmede hen over den næste, tættere og talrigere end den første, ligesom denne varmede os med sit tusindfoldige Aandedræt, bølgende om os saa langt vort Øje rakte, brølende og brægende, duftende og dampende, trampende rundt mellem hinanden. Længere borte dækkedes Sletten af hvide Faareflokk og af Skarer paa Tusinder af Heste, hvis lange mørke Rækker aftegnede sig paa Slette, som Linierne af en Hær i Slagorden. Selv de Amerikanere, som vare med os, udbrød i Forbavselse ved dette Syn.

Flokk af Gauko'er drev Kvæget fremad; under høje Raab galopperede de af Sted, og midt i al denne Tummel gjorde de Jagt paa Tyrene, som skulde indfanges. Svingende Lasso'en over deres Hoved, splittede de dem og omringede dem. Det var smukt, og det gav en stolt Følelse af Menneskets Styrke at se det frygtelige Dyr, efter nogle Minutters vilde Løb og rasende Krumspring, paa en Afstand af tyve Skridt blive grebet af Slyngen om Forbenene og om Bagbenene, snuble, rejse sig, falde igen, og nu, omringet af Rytterne ligge besejret og afmægtig midt mellem de ubevæbnede Mænd, ubevægelig som en død, resigneret i sin Skæbne.

Paa samme Tid gjorde andre Gauko'er, i Forening med Soldater i røde Benklæder af Præsidentens Kompagni, henne til en anden Side ivrig Jagt paa Strudsene, som i Sik-Sak med jordvindende Flugt ilede hen over Sletten paa de jernfarvede Ben. Med slappe Tøjler sprængte Hestene af Sted efter dem; men naar det i et Par Kilometers Afstand syntes, som om de vare blevne indhentede og omringede, for de med en skarp Vending ud af Kredsen og lod Forfølgerne langt tilbage.

Medens dette foregik i Afstand rundt omkring os, saa vi tæt ved os Drengene mellem syv og ti Aar, Sønner af Gauko'er, siddende til Hest med stolt Holdning, styrtede af Sted i det vildeste Kapridt, der i Løbet af ganske kort Tid gjorde dem usynlige i Horisonten, indhyllede i en Støvsky.

Luften genlød af Vrinsken og Brølen, af Raab, af Stampen og Brægen. Overalt, hvor man saa hen, var der Liv og Bevægelse, Styrke, Mod og Kamp; der var Frugtbarhed, der var Rigdom, Rigdom i dens skønneste Skikkelse, Rigdom paa Kød og Blod, en mægtig Livsudfoldelse her paa den fri, uendelige Slette; det var for mig som Luften fra en ukendt Verden; et stort Skuespil, enkelt og oprindeligt, som hørte det Oldtiden til.

Paa denne Maade tilbragte vi adskillige Timer. Solen nærmede sig sin Nedgang. Gauko'erne jagede nu de vilde Heste. En Flok paa Tusinder af Heste havde nærmet sig. Jagten foregik paa følgende Maade: af en Flok unge Plage, som galoppere af Sted, er der én, den, der tages Sigte paa, som under sin illsomme Flugt kommer bort fra de andre. Den har set det skæbnesvangre Reb svinge i Luften i Gauko'ens frygtelige Haand — den har forstaaet, hvad det gælder, den flygter, den svinger, den vender om, den kaster sig hid og did med en vidunderlig Hastighed. Men fra alle Kanter forfølges den. Hvor den end vender sig hen, kommer en